

G E S T I Ó E M P R E S A R I A L

Més enllà de la llengua

MODEST GUINJOAN / JOSEP MARIA LLAURADOR

Consulting Barcelona Economia

En el nostre darrer article feiem referència a la normalitat amb què alguns empresaris del país mantenen viva la nostra llengua com a vehicle de comunicació interna i externa; al costat d'aquest gest de normalitat, també és fàcil comprovar com l'ús del català en les relacions externes en la major part de les altres empreses, siguin de Berga, de Vic, de la Seu d'Urgell, de Manresa, de Reus, és inexistent. Es continua amb la rèmora històrica de vehicular-ho tot en espanyol, no se sap ben bé per quin motiu –potser inconscient–, havent-hi com hi ha mitjans per personalitzar les relacions a gust del client i la possibilitat d'exigir al proveïdor. Si el català ha de morir a mans de l'espanyol i l'espanyol ho ha de fer a mans de l'anglès (o qui sap si, anys a venir, del xinès!) per una simple qüestió de selecció natural darwiniana, més valdria que, per la mateixa regla de tres, les petites i mitjanes empreses del país comencessin a cantar el cant dels adéus, perquè potser els grans grups multinacionals se les acabaran cruspint.

Si algú considera poc substancial parlar de llengua a l'empresa, li demanem que ho analitzi a la llum de la responsabilitat social, un concepte que està guanyant terreny i que inclou el respecte de l'empresa per l'entorn en què desenvolupa la seva activitat, inclosa, no cal dir-ho, la llengua. Si les empreses reben de la societat que les acull recursos humans, un tros de

territori, unes infraestructures, un teixit productiu que les acompanya, el consum de recursos naturals, també les empreses haurien de gestionar la seva relació amb aquesta societat amb criteris de correspondència: respecte pel medi ambient, arrelament al lloc, integració amb la comunitat, desenvolupament competencial dels seus empleats, i coses òbvies com la regularitat de contractació, pagar salaris de mercat, pagar els impostos que toquen..., és a dir, responsabilitat social. En aquest punt, cal fer esment de les notícies recents sobre el tancament d'algunes plantes instal·lades a Catalunya, d'altres que s'han traslladat a Polònia, on els costos de mà d'obra són més barats. Són moviments empresarials que s'entenen des del punt de vista estrictament econòmic; no han estat els primers ni seran els últims. Però n'hi ha un que ens ha xocat molt més que els altres: el d'una empresa que es trasllada a la perifèria madrilenya a causa de les mil·lions d'infraestructures de comunicacions!

El trasllat d'una planta de producció a Madrid és, si es vol, anecdòtic, però ve a sumar-se al degoteig de seus centrals de grans empreses (segons la Cambra de

Comerç, a Barcelona només hi ha el 5,5% de les empreses que cotitzen a Borsa, i de l'índex selectiu Íbex-35, només 2, quan l'any 1992 n'hi havia 5) i d'alguns serveis i laboratoris especialitzats de grans empreses multinacionals i, també, d'empreses ben nostrades. En

un moment en què les tecnologies de la informació i les telecomunicacions han trencat les barreres de l'espai productiu, també xoca que per ser competitiu calgui ser físicament a prop del poder polític i econòmic, i és pitjor que sigui per déficits d'infraestructures, el que ens situa en un punt competitiu de desavantatge. Que els polítics en prenguin nota!

És cert que el motor del progrés descansa fonamentalment en les decisions de les empreses, i que el criteri imperant i lògic és el de "la pela és la pela", sense més consideracions. Però les empreses no són només màquines de fer diners al preu que sigui, sinó de manera respectuosa amb l'entorn i amb arrelament al territori. ¿Si no, com s'explicaria que Alemanya, un dels països amb la mà d'obra més cara del món, segueixi disposant d'un teixit productiu de lideratge mundial? Doncs perquè els millors recursos per ser competitiu, el capital humà i tecnològic, o els han trobat al propi país o els han desenvolupat, no els han anat a buscar fora. I això també és actuar amb responsabilitat social.